

WSTĘP

Kolejny numer czasopisma „Politeja” jest poświęcony zagadnieniom politycznym oraz gospodarczym związanym ze współczesnym funkcjonowaniem kontynentu europejskiego. Poruszana w poszczególnych artykułach tematyka jest zróżnicowana, lecz wpisuje się w dziedzinę nauk społecznych. Tym, co łączy treść przedstawionych rozważań, jest z pewnością Europa i różne przejawy integracji Starego Kontynentu. Autorzy i autorki odnieśli się do kilku państw: Austrii, Niemiec, Republiki Czeskiej, Rosji, Słowacji, Ukrainy, Węgier i Włoch. Nie zabrakło również opracowań dotyczących Polski. Przedstawiony tom z pewnością nie aspiruje do tego, aby dotknąć każdego aktualnego zagadnienia na poziomie europejskim czy narodowym, niemniej stanowi ważny głos w naukowej dyskusji na temat współczesnej Europy, zarówno na szczeblu państwowym, jak i ponadpaństwowym.

W pierwszej części czasopisma znalazły się artykuły poświęcone zróżnicowanym aspektom polityk różnych państw i obszarów. Dwa z nich dotyczą Austrii. **Ewa Godlewska** poddała analizie politykę tego państwa wobec zjawiska imigracji i polityki imigracyjnej Unii Europejskiej (UE), z kolei **Anna Paterek** zajęła się zaangażowaniem Republiki Austrii we współpracę rozwojową, stanowiącą wyzwanie w kontekście niestabilnej sytuacji międzynarodowej. Kolejne dwa artykuły dotyczą Polski. Pierwszy, który przygotowali **Magdalena Musiał-Karg** i **Fernando Casal Bértoa**, odnosi się do wyborów parlamentarnych oraz referendum, które odbyły się 15 października 2023 roku. Wątpliwości budził fakt połączenia obu głosowań w jednym dniu. W drugim artykule **Andrzej Stelmach**, **Piotr Chrobak** i **Adam Kurek** analizują konstytucyjną pozycję Senatu i zasadność istnienia tego organu, co wydaje się zagadnieniem ważnym z punktu widzenia funkcjonowania polskiego systemu politycznego. Natomiast **Krzysztof Koźbial**, opierając się głównie na badaniach opinii publicznej, przedstawił to, jak społeczeństwo czeskie (jedno z najbardziej eurosceptycznych w Unii) postrzega członkostwo Republiki Czeskiej w UE po 20 latach od akcesji. **Marta Pietras-Eichberger** zaprezentowała prawne i polityczne konsekwencje wyroku Trybunału Sprawiedliwości

UE z 2017 roku, który dotyczył Słowacji i Węgier przeciwko Radzie UE. Z kolei **Krzysztof Strzałka** zapoznał czytelników tomu z tym, jak dokonywała się ewolucja polityki zagranicznej i obrony Włoch w kontekście agresji Rosji na Ukrainę, przy czym uwzględnił zarówno aspekty wewnętrzne, jak i geopolityczne. **Karol Piękoś** w swoim artykule przedstawił sytuację stosunkowo rzadko przywoływanych w opracowaniach naukowych Wysp Normandzkich, odnosząc się do ich (potencjalnej) wizji niezależności. Problem dezinformacji w czasie kampanii wyborczej podczas ostatnich wyborów parlamentarnych (2023) na Słowacji stał się tematem artykułu, którego autorem jest **Krzysztof Żarna**. Kontekst wojny w Ukrainie podjęła **Joanna Trajman**, pisząc o feministycznej polityce zagranicznej Republiki Federalnej Niemiec zarówno w wymiarze teoretycznym, jak i praktycznym (na przywołanym przykładzie).

Druga część tomu poświęcona jest poszczególnym politykom Unii Europejskiej i innych aktorów międzynarodowych. **Zbigniew Czachór** poddał analizie zagadnienie autonomii narodowych parlamentów w hybrydowym systemie Unii. Do problemu nielegalnego handlu w regionalnych ugrupowaniach integracyjnych odniosły się **Małgorzata Czermińska** i **Joanna Garlińska-Bielawska**, opierając się na przykładzie obrotu towarami pirackimi i podrabianymi w Unii. Z kolei **Małgorzata Michalewska-Pawlak** przedstawiła wpływ strategii tzw. Europejskiego Zielonego Ładu na rozwój polityki regionalnej UE po 2021 roku. **Magdalena Tomala** skupiła się natomiast na przybliżeniu czytelnikom kwestii zarządzania w sektorze odnawialnej energii w Unii Europejskiej. Oba artykuły odnoszą się zatem do spraw aktualnych, wywołujących zresztą silne emocje, także na poziomie państwowym. O tym, że UE prowadzi różne polityki w bardzo różnych wymiarach, świadczy artykuł, którego autorem jest **Bartosz Smolik**. Odnosi się on do technicznego wymiaru strategicznej autonomii Unii, co przedstawiono na przykładzie polityki kosmicznej. Niezwykle aktualny problem de-lokalizacji produkcji w UE, odnoszący się do rywalizacji z Chinami, stał się tematem artykułu **Marka Świstaka**. Nie zabrakło nawiązania do Organizacji Paktu Północno-atlantycznego – wizje bezpieczeństwa w dyskursie państw członkowskich paktu przedstawiła **Agata Mazurkiewicz**. Natomiast do Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie odniosła się w swoim artykule **Karolina Hermann**, która przedstawiła priorytety państw Bałkanów Zachodnich w tej organizacji po powstaniu tzw. Procesu Berlińskiego.

W bieżącym numerze „Politei”, mającym charakter interdyscyplinarny, swoje badania zaprezentowali badacze i badaczki z kilku ośrodków naukowych w Polsce oraz spoza jej granic. Redaktorzy tomu pragną podziękować im za współpracę, bez której numer czasopisma nie ujrzałby światła dziennego. Osobne podziękowania kierujemy w stronę recenzentów za wnikliwą ocenę części składowych tego tomu oraz za cenne i inspirujące uwagi.

*Krzysztof Koźbial
Marcin Zubek*